

hann stafi af afbökun textanna í Gamla og Nýja Testamentunum.

Hvar er Islam útbreiddast?

Múhammedsmenn eru um 500 milljónir í heiminum í dag. Í Afríku er yfir 90% íbúa í Marokkó, Aísir, Túnis, Libyu og Egyptalandi Múhammedstrúar. Sunnar, í Súdan, er yfir 80% íbúanna trúðir og í Somalílandi og Zanzibar yfir 99%. Um það bil þriðjungur íbúa í Vestur-Afríku og Kongólöndum (áður franska Kongó) og í Eþíópíu eru Múhammedstrúar.

Í Tyrklandi eru um 98% Múhammedstrúar, og í Albaníu um 96%. Löndin á Arabíuskaga eru yfir 99% Múhammedstrúar, Sýrland um 80%, Líbaron um 50%, Írak 93%, Íran um 93%, Afganistan 99% og Pakistan 86%. Í Malayalöndum er um helmingur íbúa Múhammedstrúar og 90% íbúa Indónesíu. Í þeim hluta Sovétríkjanna, sem liggur í Mið-Asíu er meiri hluti íbúanna Múhammedstrúar í mjög mörgum héruðum.

Islam er sterkasti hlekkurinn, sem tengir saman þjóðir, sem annars eru mjög óskyldar: Araba, Tyrki, Tatara, Írana, Dravida, Suðurhafseyjabúa og Blökkumenn.

Hver eru hjónaskilnaðarlög Múhammedsmanna? Leyfa þeir takmörkun barneigna?

Hjónabandið er meðal Múhammedsmanna borgaralegur samningur. Það er gilt, ef báðir aðilar samþykkja þau skilyrði, sem tekin eru fram í samningunum. Konuefnið getur t. d. kveðið svo á, að hún hafi rétt til að skilja við manninn við einhverjar vissar aðstæður. Skilnaður, sem Múhammedsmenn kalla „andstyggilegast þess, sem er leyft,” er aðeins leyfður, þegar allar sáttatilaunir hafa farið út um þúfur. Eftirfarandi ummæli Múhammeds gefa til kynna, hvernig hann ætlaði hjónabandinu að vera: „Meðal fylgjenda minna eru þeir ágætastir sem eru beztir við konur sínar; og ágætastar kvenna eru þær, sem eru bestar við eiginmenn sína.”

Múhammedsmenn trúa því, að hjónaskilnaður sé betri en óhamingjusamt hjónaband. Fráskilið fólk má giftast aftur, og ekkjum er einnig leyft að giftast á ný.

Fóstureyðing er talin allt að því jafngilda morði, en trú Múhammedsmanna hefur ekkert á móti getnaðarvörnum. Margir ágætir Múhammedstrúarmenn nota þær.

Hvaða þýðingu hefur Mekka fyrir Múhammedsmenn?

Mekka var viðkomustaður á verzlunarleiðinni milli Jemen og Sýrlands fyrir á öldum, og þessi bær var verzlunarmiðstöð hinna heiðnu Araba og trúarmiðstöð þeirra um leið. Mekka skiptir Múhammedsmenn nú á dögum máli, vegna þess að þar er Ka'aba, hús Abrahams. (Gröf Múhammeds er í Medína, ekki í Mekka). Við pílagrímsferðirnar til Mekka er mörg-

um siðvenjum fylgt, sem eru eldri en Islam. Þegar pílagrímurinn hefur komið í Ka'aba, sækir hann heim aðra helga staði, sem eru tengdir atburðum, er koma við sögu Gyðinga eða Araba. Fyrir trúarbrögð, sem stefna að sameiningu allra, hefur það mikla félagslega, stjórnmálalega og efnahagslega þýðingu, að fylgjendur trúarinnar skuli koma þannig saman árlega.

Bannið við því, að aðrir en trúðir komi til Mekka, er tiltölulega nýtt. Á dögum Múhammeds sjálfs bjuggu margir í Mekka, sem hvorki voru Arabar né Múhammedstrúar, og að því var á engan hátt fundið. Það er ekkert í trúnni, sem í sjálfu sér lannar vantrúuðum að búa, hvar sem þeir vilja. Bannið var sett á, þegar nokkrir vantrúðir reyndu að vanhelga, skemma og ræna helgidóma Múhammedsmanna í borginni.

Skiptist Islam í trúflokka eins og kristindómurinn?

Á fyrstu árum trúarinnar greindi menn á um það, hvort eftirmann Múhammeds skyldi kjósa eða hvort forystan skyldi ganga í arf. Þeir, sem voru með kjöri voru nefndir **Sunna**, en hinir sem sögðu að tignin ætti alltaf að haldast meðal afkomenda Múhammeds eða Fatimu, dóttur hans, voru nefndir **Shi'a**. Þessi skipting varð síðar nokkru flóknari, en hún er upphafið að þeim tveimur stefnum, sem talað er um innan Islam. **Shi'a**-menn eru nú ríkjandi í Íran, **Sunna**-menn í flestum öðrum Múhammedstrúarlöndum.

Nokkrir lögfræðiskólar hafa risið upp. Helztu skólarnir innan Sunna eru fjórir: **Hanafi**, **Shafi**, **Hanbali** og **Maliki**, en þá greinir ekki á um guðfræðileg efni. Það er því ekki hægt að telja þá sérstaka trúflokka.

Sufi eða dulhyggjumenn Múhammedstrúar mynda ekki sérstakan trúflokk. Þeir vilja starfa í heiminum og þjóna mannkyninu, þótt þeir reyni að hefja sig yfir heimsins lystisemdir. Sumir þeirra reyna að komast í persónulegt samband við Skaparann. Bókmenntir Sufi-anna eru mjög auðugar, og þeir hafa skráð sumar perlur heimsbókmenntanna á persnesku, arabísku, tyrknesku og úrdú.

Stendur Islam í beinum tengslum við stjórnmálastefnur?

Islam hefur frá fyrstu tíð reynt að koma á vissum félagslegum umbótum, og Islam er lífsskoðun ekki síður en trú. Það kemur þess vegna fyrir, að bæði umbótamenn og afturhaldssamir ofstækismenn setja málstað sinn fram í nafni trúarinnar. Réttur skilningur á því hreyfiafli, sem kom boðskap Múhammeds af stað, og á anda boðskaparins gæti átt ríkan þátt í að koma upp frjálslyndum og framsæknum þjóðfélögum Múhammedsmanna. Það er eins þýðingarmikið fyrir Múhammedsmenn sjálfa að þeir skilji raunveruleg verðmæti trúar sinnar, eins og það er nauðsynlegt mönnum af annarri trú að skilja Islam.